

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ПАХУЩА О.П., СТУДЕНТКА МАГІСТРАТУРИ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Про дипломатію, як і про політику, можна сказати, що це мистецтво можливого. Її завдання - будувати аргументацію і дії таким чином, щоб домогтися максимального кінцевого ефекту. Але кінцевий ефект в даному випадку може виражатися лише в реалізації тих чи інших інтересів – тактичних або стратегічних, короткострокових чи довгострокових, локальних або системних [5].

Іншими словами, мотиваційний початок будь-якої сфери дипломатії закладено в інтересах країни, а економічної дипломатії, відповідно, – в економічних інтересах. А оскільки сьогодні саме ці інтереси багато в чому конструюють міжнародні відносини в цілому, то і економічна дипломатія набуває особливої актуальності для досліджень і для побудови раціональної політики [1].

Глобальний світ розширює межі «можливого» у всіх вимірах, особливо в економіці, і пошук відповідей на питання про те, як цією обставиною скористається «мистецтво можливого», дуже значущий.

Якщо виключити з дипломатичної сфери її економічну складову, то, по суті, від неї залишиться лише протокольна, формальна сторона [4]. Але і та втратить будь-який сенс, оскільки не буде здатна вирішити жодну з нагальних проблем міжнародних відносин, включаючи і конфліктні ситуації.

Відомий дослідник Каррон де ла Каррьер зазначає, що «в міру збільшення відкритості економік окремих країн зовні і поглиблення міжнародного поділу праці, роль економічної дипломатії неминуче зростає, замінюючи собою традиційні, переважно силові, способи вирішення міждержавних конфліктів» [2].

Разом з тим економічна дипломатія вимагає особливого уміння і здібностей від осіб, що її здійснюють. Тут в першу чергу слід виявити пріоритети, що задаються національними інтересами. В цьому плані дуже важливий і економічний, і політичний, і соціально-культурний контекст спільності інтересів. Він складається в ході формування середовища смислів і значень, загальних для всіх суб'єктів

* Науковий керівник – Смізнова О.В., к.е.н, доцент

узгодженої взаємодії.

Єдине поле такої взаємодії виникає під впливом загальних цілей його учасників – без таких цілей одинична господарська мотивація втрачає точку опори, зникає база для координації дій в глобальному просторі.

Визначення цілей і формування контексту взаємодії пов'язано в першу чергу з чітким позначенням макрооб'єктних параметрів національних інтересів. У них господарські суб'єкти знаходять ресурсне, факторне та інституційне середовище взаємодії, адаптований ринок і передбачуване джерело доходів, та державно-правові гарантії захисту прав [3].

Об'єктом національних економічних інтересів служить народне господарство країни в цілому, яке розвивається перш за все зусиллями вітчизняних виробників і в їх інтересах, підтримуваних господарської та соціальної політикою держави. Тільки подібний механізм взаємодії здатний забезпечити економічний саморозвиток на основі чітко обраної господарської моделі, що і складає вищу і природну мету національної економіки.

У той же час в сучасному світі інтереси розвитку національної економіки та окремих її елементів не можуть бути реалізовані шляхом одностороннього протекціонізму – вони вимагають всебічного економічного співробітництва на міжнародній арені.

Доповнюючи традиційні інструменти дипломатичної роботи економічними факторами, економічна дипломатія допомагає більш «рентабельно» вирішувати міжнародні проблеми. Сьогодні економіка йде попереду політики, поставлені цілі досягаються не шляхом воєн або завоювань, а успішною конкуренцією за частку в світовому ВВП. Це не виключає войовничо-агресивну політику окремих держав, але робить її менш ефективною в порівнянні з просуванням капіталу, товарів або послуг на територію інших країн.

Література.

1. Дипломатична та консульська служба: навч. посіб. / Я.Б. Турчин, О.Н. Горбач, Л.О. Дорош та ін. ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 224 с.
2. Каррон де ла Каррьер Г. Экономическая дипломатия. Дипломат и рынок / Каррон Г. де ла Каррьер. – Москва: Россмэн, 2003. – С. 27.
3. Красноруцький О.О. Етичні аспекти проведення ділових переговорів в сучасних умовах / О.О. Красноруцький, О.В. Смігунова // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 171. – Харків: ХНТУСГ, 2016. – С. 21-26.

4. Матвієнко В. Дипломатія // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець, Ю. Шаповал [та ін.]. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – 214 с.

5. Матвієнко В.М. Дипломатія // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. / Редкол.: Л.В. Губерський [та ін.]. – К.: Знання України, 2004. – Т. 1. – 760 с.

ЛЮДИНА ЯК «ВАЖІЛЬ» УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

***РОМАНОВА Р.Р., СТУДЕНТКА МАГІСТРАТУРИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАБСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Соціально-економічні системи – це комплексні структури, що складаються з економічних, виробничо-технічних і соціальних складових, створених в сфері виробництва, розподілу, обміну і споживчих результатів людської діяльності.

Головною особливістю соціально-економічних систем є те, що невід'ємною частиною їх функціонування є людина.

Соціально-економічна система неминуче локалізована в економічному часі і просторі, а також по відношенню до її альтернативних варіантів. Вона має певні історичні, географічні, етнічні, духовні, політичні та економічні кордони[1]. Це в свою чергу, означає, що вона може втілюватися в конкретних державно-політичних, або у формі інших, менших за масштабом, громадсько-господарських організацій. У міру посилення ефекту глобалізації в якості соціально-економічної системи правомірно розглядається все людство. Цим обумовлюється історичність дослідження: будь-яка система, з одного боку неминуче зумовлена історично, а з іншого, історично обумовлені всі категорії і закони цієї системи.

Справи і думки людини були системними завжди. В основі діяльності обов'язково є мета, яка реалізується через набір рішень, що виконуються не в довільному порядку, а в певній послідовності. Порушенням цієї послідовності є виникнення проблеми, вирішення якої здійснюється на іншому, більш високому рівні. Ця підлегла поставленій меті, взаємопов'язаність складових частин і є ознакою системності. Також ми можемо говорити про алгоритмічність

* Науковий керівник – Зайка С.О., к.е.н., доцент